

paragraf

SORU BANKASI

HAREKETE
GEÇİRİR!

TYT

AYT

Kitaplarımızın Video Çözümlerine

TANIM YAYINLARI

uygulamasından erişebilirsiniz.

DİJİTALİM
EĞİTİM PLATFORMUMUZ
SİZLERLE

Copyright ©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.

ISBN: 978-605-74851-7-5

Ostim Mah. Enerji Cad. 1207. Sokak No: 3/C-D Ostim ANKARA
Tel: 0312 386 00 26 - 0850 302 20 90

ÖN SÖZ

Sevgili Öğrenciler,

Hayatınızın bundan sonraki bölümünü doğrudan etkileyecek bir zaman diliminde yani sınava hazırlık aşamasındasınız. Çok sayıda adayın yarıştığı bir sistemde sıralamanızı daha üstlere taşımanın daha fazla sayıda doğru soru cevaplamak ve daha az yanlış yapmakla mümkün olduğunu biliyorsunuz. Bu noktada, özellikle TYT sınavlarında gerek soru sayısının çokluğu ve puan ağırlığı gerekse birçok sorusunun okuduğunu anlama ve yorumlama becerisine dayalı olduğu gerçeğinden hareketle Türkçe dersinin önemini hatırlatmak isteriz.

Bu kitap, Türkçe sorularının önemli bir bölümünü oluşturan paragraf sorularının çözümünde sizlere yardımcı olabilmek adına hazırlandı. Her bölümde, o bölüme ait soru tiplerinden yeterli sayıda örneğe yer verilerek soru çözme becerinizin ve hızınızın artması amaçlandı. Kitap hazırlanırken çok geniş bir konu ve tür yelpazesinde seçilen çeşitli metinlerin yanı sıra özgün metinlere de yer verildi. Müzik, yemek kültürü, spor, teknoloji, gelenek-görenekler, ekonomi, felsefe, coğrafya, tarih, mimarî, psikoloji, sinema vb. gibi çok farklı alanlara ait metinler; makale, deneme, gezi yazısı, eleştiri yazısı, haber metinleri, dergi yazıları, anılar, günlükler ve çeşitli sanatsal metinler gibi farklı türlerden metinler taranarak soru haline getirildi.

Sınava girecek öğrencilere faydalı olması temennisiyle.

TANIM YAYINLARI

Katkılarından dolayı;

Onur BALKAN, Özgür USTA, Zafer AKÇA, İlhan YILDIRIM, Salih ÜRÜN, Uğur ÖZHAN, Ramazan MERT, Uğur Can ÇETİN, Murat AYDIN, Muhammed Enes ALBAYRAK, Yunus BİÇER, Muhammed CEYHAN, Veysel GÜLDÜRMEZ, Ömer KAVAL, Hüseyin USLU, Kerem AKGÜL, Muzaffer ŞEN, Kurtuluş CEYLAN, Ejder İŞLER, Mehmet Akif İŞLER, Mehmet Hayri KATAR, Hüseyin ERTÜRK, Arif CEYHAN, Nurettin KURT, Harun ARAZ, Metin ÖZDEM, Mehmet DUMAN, Murat ÇIKIN, Özgür BALKAN, Fırat GÖKKAYA, İlker ERKAN, Ethem DEMİRBAĞ, Cemal YAVUZ, Muhammed ROHANI, Cemal ÇAVDAR, Bayram ÖZÜN, Ali Can KARABULUT, Mücahit TOPAL, Burak ÇOBANBAŞI, Adem SARICA, Fatih EVRAN, Emin ÜNLÜ, Tuğba AYTEKİN, Fatih ÇALIK, Onur Umut YAZAR, Yakup ÇELİK, Ahmet YURTOĞLU, Sami YURTOĞLU, Oğuzhan YİĞİT, Ali Emirhan GÖK, Sevilay HARELİ, Münevver ARMAN, Savaş KAYA, Osman KARAÇİL, Mehmet CEYHAN, Erhan ÖZDEMİR, Kemal BORAL, Serkan IŞIK, Cengiz AKÇA, Metin ALKAN, Mahmut ARAZ, Abdullah BARMAN, Yakup Kadri AYDIN, Yakup IŞIK, Tacettin DURSUN, Erhan ÇİÇEK, Taha BAYRAK, Tayfun AKKAŞ, Şevki OSMANOĞLU, Bilal Sinan ELLER, Bilal ÖZDOĞAN, Selim YALDIZ, Canan Vildan TOSUN, Murat ÇARIKÇI, Sedat SÖNMEZ, Burak ÇETİNER, Ersin KURNAZ, Ekrem KİRENLİ, Salih GÜRSOY, Soner DEDE, Ayhan DEVELİ, Ali Can ALTINIŞIK, Ertuğrul BAŞ, Mahmut KAÇMAZ, Mehmet Emin YILDIRIM, İbrahim YAYLA, Güven ARI, Özkan ÇAKIR, Burak Naci TARHAN, İlhan SAHİP, Coşkun AKSU, Servet YILMAZ, Ümüt KÖLEMEN, Mehmet AY, Şahin ÖZKAN, Fatih KILIÇ, Vahit ÜNLÜSOY, Bünyamin TOPÇU, Aydın KORKMAZ, Ahmet IŞIK, Süleyman CİVELEK, Murat KOKULU, Hakkı SÜZEN, Görkem BİREYOĞLU, Önder ÖĞMEN, Şinasi YÜCEL, Şaban PEHLİVAN, Baki GÜNÜÇ, Hasan Hüseyin CEYHAN, Onur ALACAPUNAR, Emrah TORUN, Gürhan BIYIKLI, Emrah DERSE, Selami BÜYÜKBAÇ, Yakup HAZIR, Şerife KARATAŞ, Rıdvan İNER, Bilgi TUNCEL, Berit Umut TÜYLÜ, Onur BAŞARAN, Okşan MALCI, Nuh ARAZ, Mustafa ARAZ, Fatih AZ, İlyas GÖK, Medeni KANSU, Serkan ÇAĞLAR, Zafer COŞKUN, Selami ÜNAL, Bilgin ÜNAL, Davut KENDİRCİ, Hacı SÜMER, Savaş DENİZ, Murat FIRAT, Yunus ÇAKIR, Adnan DUMAN, Alpaslan MÜLAZIMOĞLU, Enes GÜMÜŞ, Emirhan NAR, Recep ÇOLAK, Turgut EMEK, Taha SAĞLICAN, Cengiz ÇİFÇİ, Şener YAVUZ, Sema BOZ, Yasin ÇAM, Özgür TİM, Akif ÇETİNTÜRK, Hatice DEMİR, Tunahan ÖZGÜN, Halil DOKUR, Ömer ŞENER, M.Necmettin ERDOĞAN, Ünal NARFİDAN, Şükrü HAMARAT, Şevket HAMARAT, Mehmet SOYER, Tuğba Nur DÖRTLEMEZ, Mehmet POLAT, Bayram ARMUT, Uğur ATILGAN, Aziz AKBAŞ, Takyettin AKSOY, Yusuf ARAZ, Leda KARTEPE, Erdem ÇAKAROĞULLARI, Habib ARAZ, Ebubekir ARAZ, Metin BOSTANCI, Mustafa GÜMÜŞ, Ahmet OMMA, Mehmet ERKUL, Mustafa OMMA, Harun YILDIZ, Ramazan TOPÇU, Savaş CANER, Murat AYDIN, Mert ÖDEMİŞ, Ahmet ÇELEN, Murat Aydın AYPAY, Mustafa İLHAN, Hüseyin KÖROĞLU, Gökhan BAL, Arslan ECEVİT, Yasin TULUMCU, İlker KARA, Tamer Yiğit BOZ, Eren SAĞ, Yusuf SINGİL, Yusuf ELMAS, Yunus ÇALIŞKAN, İbrahim ŞAHİN, Ahmet SARI, Fatih OKUTAN, Hüseyin KÖSE, Mehmet ÇİÇEK, Abubekir YÜCEL, Mehmet ŞAKİR, Adil Burak YETİK, Mehmet Zakir EREN, Ali İhsan ATAY, Fatih KIZILDERE, Vural HALBİLEN, H.Mustafa YILDIZ, Abdullah ÇÖLLÜOĞLU, Nihat PURUT, Uğur KARCI, Cahit BÖLGE, Muhammet Sabır IŞIK, İdris METE, İbrahim ATALAY, Ramazan IŞIKLAR, Erdinç TIRPANCI, Bülent CEBİŞ, Hamit DÜŞÜRGE

ve adını sayamadığımız İŞLER ailesinin yüzlerce ferdine teşekkürü bir borç biliriz...

1. BÖLÜM – PARAGRAFTA ANLATIM TEKNİKLERİ ve DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI

Test - 1	9
Test - 2	11
Test - 3	13
Test - 4	15
Test - 5	17
Test - 6	19
Test - 7	21
Test - 8	23
Test - 9	25
Test - 10	27
Test - 11	29
Test - 12	31
Test - 13	33
Test - 14	35
Test - 15	37

2. BÖLÜM – PARAGRAFTA YAPI

Test - 1	41
Test - 2	43
Test - 3	45
Test - 4	47
Test - 5	49
Test - 6	51
Test - 7	53
Test - 8	55
Test - 9	57
Test - 10	59
Test - 11	61
Test - 12	63
Test - 13	65
Test - 14	67
Test - 15	69
Test - 16	71

3. BÖLÜM – PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCE

Test - 1	77
Test - 2	79
Test - 3	81
Test - 4	83
Test - 5	85
Test - 6	87
Test - 7	89
Test - 8	91
Test - 9	93
Test - 10	95
Test - 11	97

Test - 12	99
Test - 13	101
Test - 14	103
Test - 15	105
Test - 16	107
Test - 17	109
Test - 18	111
Test - 19	113
Test - 20	115
Test - 21	117
Test - 22	119
Test - 23	121

4. BÖLÜM – PARAGRAFTA ANA DÜŞÜNCE ve KONU

Test - 1	131
Test - 2	133
Test - 3	135
Test - 4	137
Test - 5	139
Test - 6	141
Test - 7	143
Test - 8	145
Test - 9	147
Test - 10	149
Test - 11	151
Test - 12	153
Test - 13	155
Test - 14	157
Test - 15	159
Test - 16	161
Test - 17	163
Test - 18	165
Test - 19	167
Test - 20	169
Test - 21	171
Test - 22	173
Test - 23	175
Test - 24	177

5. BÖLÜM – YENİ NESİL SORULAR

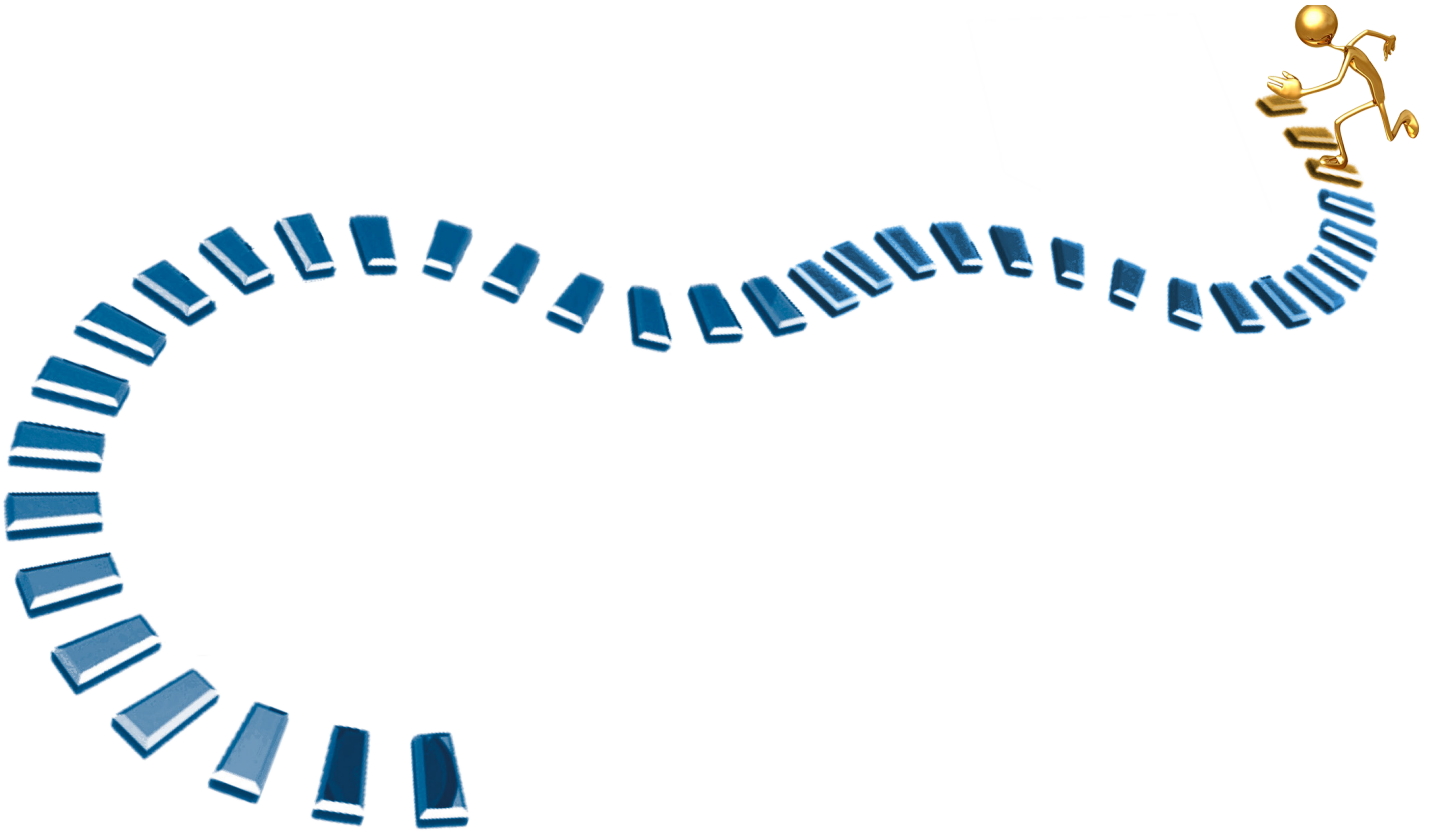
Test - 1	189
Test - 2	200

CEVAP ANAHTARI .....

214

1. BÖLÜM

PARAGRAFTA ANLATIM TEKNİKLERİ ve DÜŞENCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI

Anlatım Teknikleri ve Düşünceyi Geliştirme Yolları

Bu soru tipi için sizden beklenen, “**verilen bir parçanın niçin, ne şekilde; hangi anlatım biçimlerinden ve düşünceyi geliştirme yollarından yararlanılarak oluşturulduğunu bulmanız**”dır. Bunu yaparken bir kelimeden, kelime grubundan ya da cümleden hareketle eleyebileceğiniz ya da işaretleyebileceğiniz seçenekler olacağı gibi parçanın tamamından yola çıkarak cevaba ulaşabileceğiniz sorular da olacaktır. Bazı sorularda birden fazla anlatım tekniğinin bulunabileceği; karma soru tipinde anlatım tekniğinin, anlatıcının, düşünceyi geliştirme yollarının bir arada sorulabileceği soruların olduğu unutulmamalıdır.

“**Bu parçanın yazılma amacı nedir?**” sorusuna verilecek cevap, anlatım tekniğini bulmak adına işinizi kolaylaştıracaktır. Olay unsurunun, hareketin ön planda olduğu **öyküleyici metinler** ile bilgi vermenin esas olduğu **açıklayıcı metinler** aynı amaç ve üslup ile kaleme alınan metinler değildir. Kanıları değiştirmek için yazılan metinlerde görülen **tartışmacı anlatımın** kanıtlara, bir tezi çürütmeye yönelik dili ve üslubu; **betimleyici anlatımın** sıfatlara, çeşitli duyulara seslenen ayrıntılara yer veren dili ile aynı olmayacaktır.

Nelerle Karşılaşacaksınız?

- ▶ **Anlatım biçimleri ile**
“**açıklama, öyküleme, betimleme, tartışma**”
- ▶ **Düşünceyi geliştirme yolları ile**
“**karşılaştırma, tanımlama, örneklendirme, tanık gösterme, sayısal verilerden yararlanma, benzetme**”
- ▶ **Anlatımın özellikleri ile**
“**özgünlük, sürükleyicilik, özlülük, açıklık, kalıcılık, duruluk, evrensellik, ulusallık ...**”
- ▶ **Anlatıcının özellikleri ile**
“**kahraman anlatıcı, gözlemci bakış açısı, hakim bakış açısı**”

1. Sinema, diğer sanat dallarına göre yeni bir sanat dalıdır. Resim, edebiyat, müzik, tiyatro gibi sanat dallarından fazlasıyla yararlanır. “Yedinci Sanat” olan sinema, en çok edebiyatla etkileşim içindedir. Sinema tarihi, sinemaya uyarlanmış sayısız edebiyat eserleriyle doludur. Gezi yazısı, şiir, roman, hikâye, eleştiri, röportaj gibi edebiyatın birçok türü sinemaya kaynak olmuştur. Sinema böylece içerik açısından edebiyattan yararlanma yoluna gitmiştir.

Bu parçanın anlatım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Açıklama   B) Tartışma   C) Öyküleme
D) Betimleme   E) Karşılaştırma

2. Yörükler kırıklık, üşüme, sırt ağrıları, şiddetli öksürük, titreme, ateş gibi rahatsızlığı bulunanları iyileştirmek ve özellikle darp edilenlerdeki yara bereler için yaygın olarak “deriye katma” yöntemini uygulurlar. Bu işlem için bir koyun veya keçi kesilip derisi tulum çıkarılır. Sıcaklığını muhafaza eden deri içerisine çeşitli baharat türlerinin harmanlanması ile elde edilen karışım serpilir ve deri öylece vücuda giydirilir. Hastanın üzerine keçe, yorgan ve battaniye ne varsa örtülüp iyice terlemesi sağlanır.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Bir yöntemle ilgili bilgilendirme yapılmıştır.
B) Amaç sonuç cümlesine yer verilmiştir.
C) Sayıp dökmeye yer verilmiştir.
D) Öznel ifadelerden faydalanılmıştır.
E) Anlatımda olayların oluş sırası gözetilmiştir.

3. Uzaktan, güneyden bir horoz sesi geldi. Horoz, uzun uzun, arkasını kesmeden ötüyordu. Sonra, bir dereye düştüler. Ayaklarının altından taş yuvarlanıyordu. Buradaki çakırdikenini daha betardi. Dereyi çıkınca karşılına karanlığa yapıştırılmış daha koyu bir karanlık gibi ulu çınarın karartısı çıktı. Çınara doğru yürüdüler. Çınarın arkasını dönünce top gibi bir su gürültüsü patladı.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ön plandadır?

- A) Öyküleme   B) Betimleme   C) Açıklama
D) Tartışma   E) Örneklendirme

4. İlk insanlar gözle görülen yaralanma ve sakatlanmaların nasıl oluştuğunu yani gerçek nedenini anlayabiliyordu. Fakat açıklayamadığı durumları doğaüstü güçlere bağlamaktaydılar. Bu durum günümüze kadar gelişerek ve değişerek gelmiştir. Bu değişimle birlikte insanlar halk hekimliğine geleneksel-alternatif tıp gibi bir adlandırmayla olumlu bakabildikleri gibi kocakarı uygulamaları gibi olumsuz yaklaşımlara da sahip olabilmektedir. Elbette ki halk hekimliği uygulama ve inançları çağdaş-bilimsel tıptan farklılıklar gösterir. Çağdaş tıp ile halk hekimliğinin arasındaki en önemli fark, hastalıkların çıkış sebepleri ve sağaltılması üzerindedir. Çağdaş tıp anlayışında hastalıkların sebeplerinin gözlemlenebilir, somut kaynaklara bağlanması genel geçer bir kural iken halk hekimliğinde sorunların nedenleri ve çözümlerinde doğaüstüne yaslanma eğilimi yüksektir.

Bu parçanın anlatımında hangileri ağır basmaktadır?

- A) Öznellik – Açıklama
B) Tartışma – Öyküleme
C) Açıklama – Karşılaştırma
D) Karşılaştırma – Tartışma
E) Betimleme – Açıklama

5. (I) Bu kitap, ilkokula on dört yaşında başlayan bir edebiyat adamının çocukluk ve ilk gençlik yıllarına ilişkin anılarından oluşuyor. (II) Diyarbakır'da başlayan, yoksulluk içinde geçen bir çocukluk; çocuk yaşta başlayan yıpratıcı, acımasız çalışma hayatı... (III) Anıya değil de romana benzeyen bu kitapta yazar, hayatla olan mücadelesini hiçbir abartıya kaçmadan, duygusallığa yer vermeden anlatıyor. (IV) Yaşadıklarını anlatırken o günlerin Türkiye'sinden ilginç ve renkli kesitler sunuyor. (V) Uсталıkla kullandığı Türkçesiyle, akıcı bir anlatımla kaleme aldığı anıları ilgiyle okunuyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi söz edilen kitap ile ilgili bir değerlendirme içermemektedir?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

6. Günlerden bir gün o Keloğlan bu sokak benim, şu sokak senin dolaşırken iki taş arasında bir on para bulur ama ne alsam, ne alsam diye düşünüp durur: "Üzüm alsam çöpü çıkar! Erik alsam çekirdeği çıkar! Et alsam, hani ocak? Ot alsam, hani bıçak? İyisi mi, kaygısız başım, ağrısız dişim; leblebi alırım da kütür kütür yerim; artanını da götürür anama veririm!" der, alır leblebiyi, düşer yola. Yine şura senin, bura benim derken varır bir kuyu başına. "Acep ne kuyudur bu kuyu, içilir mi ki suyu?" diye eğilir bakar; amma derinmiş kuyu, görünmez suyu; daha eğileyim derken yarım leblebisi suya düşmesin mi? Keloğlanın akli başından gider.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Deyim kullanılmıştır.
B) Doğrudan anlatıma yer verilmiştir.
C) Sessel yinelemelerden ve ikilemelerden faydalanılmıştır.
D) Sorular ve kelime tekrarları ile anlatıma akıcılık kazandırılmıştır.
E) Kişisel yaşamı konu alan metinlere ait özellikler göstermektedir.

7. Türkçenin kurallarına uygun olarak dikkatle türetilen güzel, yeni terimlere Türkçe yerine Öztürkçe diyerek bir ayırım yapmak, hele hele bu terimlere uydurmaca demek büyük bir hatadır. Kaldı ki diğer Türk toplulukları ile dil birliğimizi bozuyor diye Türkçe terimlere karşı çıkanlar, herhalde çoğu kez yanılmışlardır. Çünkü o yeni terimlerin birçoğuna ya da benzerine Kazak, Özbek gibi Türk şivelerinde rastladım.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Açıklayıcı anlatım
B) Tartışmacı anlatım
C) Betimleyici anlatım
D) Öyküleyici anlatım
E) Karşılaştırma

8. Ardiç ağacından yaptığı kemeçesiyle bir Giresun türküsü çalıyor Ali Usta. Dinlendiğim bu dokunaklı ezgileri de yanıma alıp yola koyuluyorum yeniden. Sırrı 150 yıllık mayasında saklı Giresun'a özgü sulu somun ekmeğinden alıp Tirebolu Doğal Dükkânda alıyorum soluğu dönüşte. Taş fırında pişen somunla kiraz tuzlusu kavurması birbirine çok yakışıyor. Yöre insanın pratikliği, doğanın lütfu, zamanın birikimi Giresun mutfağında iç içe. Hamsi çitratma, karalahana diblesi, Piraziz köftesi, ısırgan yağlaşı, kiraz tuzlusu kavurması gibi lezzetler Giresun'un asırlardır yaşattığı geleneğin ve muhteşem doğasının birer yansıması.
- I. Öyküleyici anlatım
II. Çıkarımda bulunma
III. Benzetmeden faydalanma
IV. Sayıp dökmeye yer verme

Bu parçanın anlatımında numaralandırılmış ifadelerden hangileri vardır?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) I, II, III
D) I, II, IV   E) I, II, III, IV

1. Bir gün, bir öğle üstü idi. Kahvenin çardağı altında oturuyorduk. Bizim Mehmet Ali, Bekir Çavuş, Salih Ağa ve Muhtar hep orada idiler. Bahis, harp üzerine ve onun akıbetlerine dair. Onlara İstanbul'un, dört devletin askerî işgali altında olduğunu, İzmir'den tâ Bursa'ya kadar Yunanlılar tarafından istila edildiğini, Adana'dan henüz Fransızların el çekmediğini, Urfa'da, Antep'te kanlı olaylar cereyan etmekte olduğunu haber veriyor ve her birinin yüzüne ayrı bir dikkatle bakıyordum. Hiçbirinde ne hayret ne dehşet ne de alelâde bir alâka izine tesadüf etmedim. Ateşin içinden henüz çıkmış olan Mehmet Ali bile artık bunları geçmiş zamana ait bir masal gibi dinliyordu.

Bu parçanın anlatımında aşağıdaki anlatım biçimlerinden hangisine başvurulmuştur?

- A) Açıklama   B) Öyküleme   C) Betimleme
D) Tartışma   E) Örneklendirme

2. Solundaki pencerenin camını indirdi ve kolunu kapıya yaslayarak dışarı baktı. Talim alanı, ağaçsız bir tepenin altında, beceriksizce tesviye edilmiş bir yolla çevrelenmiş toprak bir arsaydı. Tembel bir ilkbahar güneşi toprağı ve insanı ısıtıyordu. Zemin kuru ve tozsuzdu. Toprak yolun üstünde, araçların ezmediğı ve iyi düzeltilmemiş yerlerde papatyalar büyümüşü. Selim'le, kır gezintilerimizde topladığımız papatyalar... "Başlasana artık! Vakit geçiyor." diye seslendi karısı arkadan bir yerden. Bir koşuda, yanındaki yarışmacıların sinirini bozmak için, çıkış yerine hesaplı bir telaşsızlıkla yaklaşan, çevresini bilinçli bir anlamazlıkla süzen bir atlet gibi hareket etti. Elini yavaşça aşağıya indirdi, kontağı açtı. Henüz alışkın olmayan ayaklarıyla gaz ve debriyaj pedallarını ayarlamaya çalışarak yavaş yavaş arabayı yürütmeye başladı.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

- A) Öyküleyici anlatıma
B) Doğrudan anlatıma
C) Tanık göstermeye
D) Devrik cümleye
E) Betimlemeye

3. Nasrettin Hoca, komşusundan ödünç bir kazan alır. Kazanı geri verirken de içine küçük bir tencere yerleştirir. Adam bakar ki kazan eski kazandan farklı. Hocaya, kazana ne olduğunu sorunca,

—Kazanın doğurdu, der Hoca.

Haliyle komşu bu işe çok sevinir. Aradan bir müddet geçtikten sonra Nasrettin Hoca adamın kazanını ödünç olarak bir daha ister. Adam sevine sevine verir kazanı. Uzun zaman geçer ancak Hoca bu sefer kazanı sahibine geri vermez. Adam, Hoca'nın evine varıp sorar:

—Yahu bizim kazan ne oldu?

—Haa! Sizin kazan mı? Sizlere ömür!

—Aman, Hocam! Kazan bu, nasıl ölür?

—A komşum! Doğurduğuna inandın da öldüğüne neden inanmıyorsun!

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Diyalog tekniğinden yararlanılmıştır.
B) Mizahi anlatım ön plandadır.
C) Atasözüne yer verilmiştir.
D) Değişik yapıda cümleler kullanılmıştır.
E) Öyküleyici anlatımdan yararlanılmıştır.

4. Arnavut kaldırımı, desenden bağımsız ve belli büyüklükteki taşlarla kaplanmış yola verilen isimdir. Yollarda irili ufaklı taşlarla veya yuvarlak yassı dere ve sel taşları ile gelişigüzel yapılmış kaldırımdır. Adını da İstanbul'daki ilk yol işçilerinin Arnavut olmasından almış olmalıdır. Yağmur sularının taşların arasından akmasına izin verdiği için yoğun yağış alan bölgelerde kullanımı yaygındır. Ayrıca altyapı kazılarının yoğun olduğu dönemlerde, sökülmesi ve tekrar döşenmesi kolay olduğu için de tercih edilirdi. Asfalt olmadığı zamanlarda, önemli ticaret yolları buna benzer teknikler kullanılarak döşenmiştir. Arnavut kaldırımını rutubeti alır, sele karşı dayanıklıdır, ağaç köklerinin su almasına olanak tanır.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Neden sonuç cümlesine yer verilmiştir.
B) Açıklayıcı anlatımdan faydalanılmıştır.
C) Tanımlama cümlesi vardır.
D) Olasılık bildiren yargıya yer verilmiştir.
E) Olumsuz eleştiriye yer verilmiştir.

5. Bundan 56 sene öncesi... Takvimler 1960 Aralık ayının 14'ünü gösterirken İstanbullular birkaç saat sonra olacaktan habersiz uykuya yatmıştı. Boğaziçi sakinleri saat 02.30 sularında müthiş bir patlamayla uyandı. Kış gecesinde zifiri karanlığı birdenbire aydınlandı, kızılca kıyamet kopmuştu. Deniz adeta tutuşmuştu! Patlamayla birlikte Kanlıca açıklarında beliren alev topları göğe yükseliyor; sarsıntıyla uyanan her iki yaka sakinleri karşı tarafı gündüz gibi görüyordu. Sabahı beklemeye gerek kalmadan ortalık çoktan ışıdı. Hadise kısa zamanda anlaşıldı: Yunan bayraklı gemi World Harmony ile Yugoslav bandıralı petrol tankeri Peter Zoranic çarpışmıştı.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bilgilendirme amacıyla kaleme alınmıştır.
B) Öyküleyici anlatımdan yararlanılmıştır.
C) Kurmaca metin özellikleri taşımaktadır.
D) Eksiltili cümleye yer verilmiştir.
E) Açıklayıcı anlatımdan yararlanılmıştır.

6. Çam fıstığı, fıstık çamının kozalaklarından çıkarılan sert kabukların kırılması sonucu elde edilen ve besin değeri oldukça yüksek bir besin maddesidir. Genel olarak Akdeniz ikliminin yaşandığı yerlerde yetişir. Ülkemizin koşulları, çam fıstığının yetişmesine için uygundur. Yemeklerde, özellikle dolmalarda vazgeçilmez ürünlerden biridir. İçeriği protein ve yağ açısından zengin, E, K, B1, B3 ve B2 vitaminleri, çinko, bakır, molibden, potasyum gibi mineralleri barındırır. Bu nedenle oldukça besleyicidir. Çam fıstığı fıstık çamının kozalaklarından elde edilen besin değeri çok yüksek olan bir kuruyemiş türüdür. Çam fıstıkları, enerjiyi artırır, iştahı azaltır, şeker hastalığını kontrol altına alır, kalp ve damar sağlığını korur, psikolojik sağlığı destekler, kemikleri güçlendirir ve bağışıklık sistemini güçlendirir. Bunların yanı sıra, görüş yeteneğini geliştirir, kilo vermeye yardımcı olur, cildi güzelleştirir ve saç derisi sorunlarını yok eder. Bu fıstık dolmalık fıstık olarak da bilinir.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Tanımlamaya yer verilmiştir
B) Sayıp dökmeye yer verilmiştir
C) Açıklayıcı anlatımdan faydalanılmıştır
D) Benzetmeden faydalanılmıştır
E) Nesnel anlatımdan faydalanılmıştır

1. Kadınlar arasında yüksek topuklu ayakkabılar bu günlerde hayli revaçta, uzun sivri topuklar üzerindeki kadınlar tarafından asfalt, tahta zemin delen ve çekiçle darbe sesi çıkaran bir moda kadınların çalışma hayatlarına da girmiş durumda. Öyle ki bazen yüksek ökçeleriyle ayakta duran bir kadın karşısında ağaç dibinde cüce gibi kalıyorum, yüzünü görmek için başımı kaldırarak konuşmayı sürdürmek ensemde benim yaşımda ağrı yapıyor, bir de tabii ya düşerse, devrilirse tepeme neresinden tutacağım yoksa altında mı kalacağım hissi cabası. İşin ilginç yanı ise yüksek ökçeli pabuçların aslında kadınlar için icat edilmemiş olması! Erkekler tarafından erkekler için icat edilmiş yüksek ökçeler.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Mizahi anlatım ve açıklama
- B) Tanımlama ve açıklama
- C) Betimleme ve mizahi anlatım
- D) Kanıtlayıcı anlatım ve betimleme
- E) Açıklama ve düşsel anlatım

2. Son veriler; Türkiye’de kırsal alanların bazı kesimleri dışında, hemen her evde televizyon bulunduğunu, hatta kent merkezlerinde hane başına düşen televizyon sayısının giderek arttığını ortaya koymaktadır. Araştırmalar, gün boyu bir evde televizyonun en az yedi saat açık kaldığını ve insanların boş zamanlarının neredeyse yarısını televizyon seyrederek geçirdiğini göstermektedir. Hayatımızın vazgeçilmez hâline gelen televizyon, özellikle çocukların toplumun genel görünümü hakkında bilgilere sahip olmalarını sağlamak ve örnek alacakları rol modeller sunmaktadır.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili;

- I. Karşılaştırmadan faydalanılmıştır
- II. Öznel ifadeler ağırlıklı olarak kullanılmıştır.
- III. Bilgilendirme amacı ile yazılmıştır.
- IV. Çıkarımda bulunulmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) I - II
- B) Yalnız II
- C) II - III - IV
- D) III - IV
- E) Yalnız IV

3. Cep telefonları, fotoğraf makineleri, işitme cihazları, oyuncaklar gibi pek çok eşyayı çalıştırmak üzere kullanılan pilleri, ömrü bittiğinde çöpe atarken bir kez daha düşünmek gerekir. Piller; lityum, gümüş, nikel ve cıva gibi zehirli metaller içerir, bu nedenle de rastgele çöpe atılmamalıdır. Rastgele atılmaları durumunda, içerdikleri zehirli maddeler toprak, yer altı suları, ırmaklar, bitkiler, balıklar ve insanlar için tehlike yaratır. ABD’de her yıl 3 milyarın üstünde pilin çöpe atıldığı tahmin ediliyor. Bu tehlike, geri dönüş olanağı bulunmayan hasarlara bile yol açabilir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

- A) Karşılaştırmaya
- B) Öneri cümlesine
- C) Olasılık ifadesine
- D) Neden - sonuç yargısına
- E) Yargıyı şarta bağlamaya

4. Günümüz İslam mimarisi belli bir estetik anlayıştan çok, maddi bir zenginliği dışa vuruyorsa bir şeyler ters gidiyor demektir. Eskinin el emeği göz nuru sanat eserleri, yerini fabrika üretimi süslemelere bırakmış. Beton bloklarla oluşturulan devasa camilerin içi; düz mermerler, basmakalıp çiniler, özgün olmayan hat eserleriyle donatılmış. Kaybettiğimiz şey aslında belli: Estetik düşünme becerisini yitirdiğimiz için asalet ve zarafeti yapılarımıza yansıtmıyor, bunun yerine sıradan ve abartılı süslemelerle durumunu kurtarmaya çalışıyoruz. Hâlbuki ekonomik zenginlik her zaman estetik zenginlik anlamına gelmiyor.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Çıkarımda bulunmuştur.
- B) Kişisel düşünceler dile getirilmiştir.
- C) Neden sonuç ilişkisine sahip cümleye yer verilmiştir.
- D) Değişimin olumsuz sonuçları örneklendirilmiştir.
- E) Kanıtlar yoluyla okuyucunun düşünceleri değiştirilmek istenmiştir.

5. Satış memuru kız, esans şişesini doldururken Neriman bir şey hatırladı: Küçükken babası onu Ramazan'da Beyazıt sergisine götürürdü. Orada, çadır gibi bir şeyin altında, Arap kılıklı bir adam, irili ufaklı birçok yağlı, kirli şişeler arasında, ayakta durur, kokular satardı. Bu çadıra uzaktan yaklaşırken bile sert bir nane, bahar, hacıyağı kokusu Neriman'ın midesini bulandıracak derecede burnuna dolardı ve oradan çabuk geçmek isterdi. Son günlerde sık sık yaptığı mukayeseyi tekrarlardı ve bu iki koku arasındaki farkı düşündü.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kronolojik zamanda geriye dönüş yapılmıştır.
B) Öyküleyici anlatımdan yararlanılmıştır.
C) Kahraman bakış açısı ile yazılmıştır.
D) Farklı duylulara ait ayrıntılara yer verilmiştir.
E) Neden - sonuç cümlesine yer verilmiştir.

6. Okuduğum romanı kaç günde bitireceğimi kestiremezdim elbette. "Mümkün olan en kısa sürede" derken bu kadar kısa süreceğini tahmin edemezdim. Coşkun bir derenin denize kadar sürüklediği yaprak gibi bol maceralı, hızlı geçişlerle her an her şeye gebe, soluk soluğa bir roman olmuş.

Okuduğu romanla ilgili olarak yukarıdaki değerlendirmeyi yapan biri, romanın hangi özelliğini ön plana çıkarmaktadır?

- A) Doğallık   B) Özgünlük   C) Duruluk
D) Akıcılık   E) Sürükleyicilik

7. (I) Çocuklara dengeli sınırlar koymak işbirliğini yürekendirir onların sorumluluk alma isteğini artırır. (II) Çocuklar özgürlüğünü kazanmaya ve sorumluluk almaya hazır hale geldikçe bu sınırlar uyarlanıp tekrar genişletilebilir. (III) Çocuklar sağlıklı denemelere ihtiyaç duyacak kadar geniş ancak güven sağlayacak ve sorumluluk kazandıracak kadar kısıtlayıcı sınırlara gerek duyarlar. (IV) Çok kısıtlayıcı sınırlar isyanı, çok gevşek sınırlar aşırı denemeyi, tutarsız sınırlar ise hem deneme hem de isyanı körükler. (V) Bu yüzden koyacağımız sınırlar çocuğa, zamana ve şartlara göre belirlenmelidir. (IV) Hassas bir denge gözetilmelidir.

Bu cümlelerden hangisi kendinden sonraki cümlenin nedeni durumundadır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

8. Mekanizmalar bir saatin kalbi olarak tanımlanabilir. Bir kol saati satın alırken genellikle dış tasarımına bakılsa da saat kültürü olan ve ayrıntılara önem veren bir saat kullanıcısı mekanizma kalitesine ayrıca dikkat eder. Saat mekanizması, diğer unsurlar da dikkate alındığında vasat saat ile kaliteli saati birbirinden ayıran en önemli bileşendir. Üç çeşit saat mekanizması vardır. Bunlar quartz mekanizma, mekanik mekanizma ve otomatik mekanizmadır.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Benzetmeye yer verilmiştir.
B) Bir genelleme dile getirilmiştir.
C) Sayıp dökmeden faydalanılmıştır.
D) Karşılaştırmaya yer verilmiştir.
E) Betimleyici anlatım ağırlıktadır.

1. Kara bulut kötülüğe işaretler. Toprakdan çıkan atlar yok-sul, biçare, kimsesiz kalmış başıboş, ne yapacağını bil-mez köylüye işaretler. Köylünün başına gelecek büyük bir belaya işaretler. Gelen kara bulut Adil Efendi'ye işaretler. Gelip köyü harap edeceğine işaretler. Bulutun ortasındaki ışık Adil Efendi'nin yüreğinin iyiliğine, bir de muhtarınızın onun yüreğine iyilik sokacağına işaretler. Üstünden akan su, bizi örten kara geceye, bu köylü böyle giderse, Taş-baş'ın, Uzunca Ali'nin ardınca giderse bizi boğacak, yok edecek, başımıza taş yağdıracak kötülüğe işaretler. Şim-di o kara bulut köye geldi gelecek. Kara bir atın üstüne binmiş gelecek. Biz de o atlar gibi evimizden çıkıp, kaçıp dağlara düşeceğiz.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Kahraman anlatıcının bakış açısı
- B) Devrik cümlelere yer verme
- C) Betimlemeden yararlanma
- D) Okuyucuyu bilgilendirme
- E) Öngöründe bulunma

2. Çehov'un "Biroyundatüfektensöz edilmişse oyunun sonun-da o tüfek patlamalıdır." sözü romanda ayrıntıların kullanıl-ması konusunda da bir ölçü olabilir. Romanın 4. sayfasın-da Yusuf'un sağ elinin başparmağı mı kesildi? Bu parmak, Yusuf'un askerliğiyle ilgili olarak 164. sayfada karşımıza çıkar. Sabahattin Ali, Kuyucaklı Yusuf'ta âdeta "Bir ro-manda ayrıntılar nasıl kullanılır?" sorusunun eksiksiz ce-vabını vermektedir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi bu-lunmamaktadır?

- A) Öneri cümlesi
- B) Sözde soru cümlesi
- C) Doğrudan anlatım
- D) Açıklayıcı anlatım
- E) Karşılaştırma

3. Denize bakan bir odada ilk yatışım bu. Dalgaların sıra sıra gelen çarpma sesinde, alışmadığım bir sertlik var. İşini gücünü bitirmiş gibi, çarpıp duruyor çakıllara; kabarıyor, çekiliyor. Kayıkhanesi gibi, dam altına giren deniz sesi. Bu damın altında ben de varım. Kâtip de var. Su yeşili gözleri var kâtipin, o güneş görmemiş, hasta ışığın altın-daki hasta yüzünde bile parlayabilen su yeşili gözleri var. Bir daha dağıldım. Bunun da gözlerinde bir parçam kaldı. Bundan sonra bunu da hesaba katmalıyım. Beni tanıyan-lar arasında bu da olacak. Olmaz ama. Unutur o. Benim tanıdıklarım arasında bu da olacak. Gelmeseydim keşke, hiç gelmeseydim. Tanımayıverir, geçerdim. Şimdi o da var. Parçalarımı toplarken, bunun gözlerinde, yeşillerin dibinde kalanını da bulmak, unutmamak gerekecek.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak hangisi söylene-mez?

- A) Cansız varlığa insan özelliği kazandırılmıştır.
- B) Duyular arası aktarma yapılmıştır
- C) Fantastik anlatım vardır.
- D) Bilinç akışı tekniğinden faydalanılmıştır.
- E) Benzetmeye yer verilmiştir.

4. Martılara bakmak için rıhtıma geldim. Havada süzülen kuşların seyrine öylesine dalmışım ki! Havalanıyor, sonra pike yapıp suda yiyecek arıyor ama çabaları boşa gidiyordu. Liman ıssız görünüyordu, su yeşilimtraktı. Pis ve kalın bir yağ tabakası kaplamıştı suyun üzerini. Kabuk bağlamış yüzünde kaldırılıp atılmış çeşit çeşit öteberiler yüzüyordu. Gemi falan yoktu görünürde. Vinçler pas tutmuş, depolar haraptı. Fareler bile rıhtımdaki bu kara yıkıntılarda eğleşmiyordu.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. kişinin ağzından gözlemler aktarılmıştır.
B) Farklı duyulara hitap eden ayrıntılara yer verilmiştir.
C) Amaç - sonuç cümlesine yer verilmiştir.
D) Mekânın anlatımında ayrıntılardan söz edilmiştir.
E) Betimleyici anlatıma yer verilmiştir.

5. Vietnam'da dekorasyondan mutfak aletlerine, mimariden çalgı aletlerine kadar hemen her alanda bambu kullanılıyor. Muasap isimli dansta çiftler, bambu çubuklarının üstünden zıplayarak maharetlerini sergiliyor. Bugün Hochi Minh, Can Tho veya Da Nang gibi şehirlerin sokaklarında bambu bisikletler bile görebilirsiniz. Bambunun Vietnam mutfağında da özel bir yere sahip olmasına şaşmamak gerek. Kuru veya konserve bambunun yanı sıra et suyunda kaynatılmış ya da Hindistan cevizi yağında kızartılmış bambuyu Vietnamlılar hayatlarının her anında kullanıyor. Balıkçı ve çiftçileri yağmurdan, güneşten koruyan non la isimli şapka, bambunun günlük hayatta en sık karşılaşılan versiyonu.

Bu parçanın anlatımında hangi anlatım türü ağır basmaktadır?

- A) Öyküleme
B) Açıklama
C) Betimleme
D) Örneklendirme
E) Karşılaştırma

6. Uzaktan eğitim, zamandan ve mekândan tamamen bağımsız bir şekilde öğrencinin ve öğretim üyesinin kampüse gelme zorunluluğu olmaksızın mevcut bilgisayar teknolojileri vasıtası ile tamamen sanal ortamda canlı, görüntülü, sesli olarak derslerin işlendiği, katılımcının istediği zaman bunları tekrar izleyebileceği ve görüntüleyebileceği, günümüz şartlarında eğitim ve öğretimin hızla bilgisayar ortamında geçtiği akılcı, çağdaş, yenilikçi bir eğitim sistemidir. Uzaktan eğitim sisteminde dersler sanal sınıf ortamında gerçekleştiriliyor. Sanal sınıf ortamında gerçekleşen eş zamanlı derslerde akademisyenler, görüntülü ve sesli olarak dersi anlatabiliyor, yazı tahtası kullanabiliyor ve hatta bilgisayarında kayıtlı uygulamaları öğrencilerine gönderebiliyor. Öğrenciler de derse görüntülü ve sesli olarak bağlanabiliyor, ders içerisinde soru sorabiliyor, dosya paylaşımları yapabiliyorlar. Eş zamanlı yapılan dersler kayıt altına alınıyor ve daha sonra tüm öğrenciler, bu kayıtlar sayesinde istedikleri her an o dersi tekrar takip edebiliyor.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Uzaktan eğitim diğer eğitim yöntemleriyle karşılaştırılmıştır.
B) Uzaktan eğitim çeşitli özellikleriyle tanımlanmıştır.
C) Bir sistemin işleyişi hakkında bilgi verilmiştir.
D) Uzaktan eğitimle ilgili olumlu değerlendirmeler yapılmıştır.
E) Ağırlıklı olarak açıklayıcı anlatımdan faydalanılmıştır.

1. Büyüklerimiz şöyle derdi “Bir kahkaha bir kilo pirzola.” Rahmetli babaannem de “Allah gülmekten ayırmasın.” diye dua eder dururdu. Bir bilimsel araştırmada gülümseme için şu tespit yapılmıştır: “Göz, tüm vücuttaki en hızlı tepki veren organdır. Saniyenin 100’de biri sürede kasılır. Gülümsemek için 17 kas kullanırken, kaş çatmak için 43 kas harekete geçer.” Öyle ise ne duruyoruz ki gülmeye ve güldürmeye çalışmak yapacağımız işlerin başında geliyor. Her şeyden önce hayata gülümseyelim. O, bunu hak ediyor çünkü.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Alıntılanmaya yer verilmiştir.
- B) Tanık göstermeye başvurulmuştur.
- C) Benzetmeden yararlanılmıştır.
- D) Sayısal verilerden faydalanılmıştır.
- E) Neden sonuç ifadesine başvurulmuştur.

2. Herkesin anlayacağı bir dille, daha da ötesine gideyim herkesin aynı şeyi anlayacağı bir yöntemle yazmalarını tavsiye ederim genç yazarlara. Okuyan, “Acaba şunu mu demek istedi bunu mu?” demesin. Karanlık kelimesinin gecenin sıfatı mı yoksa isim olarak mı kullanıldığını anlamak için bir virgüllü esirgememelerini, başı göğe ermek yerine başı göğe ulaşmak gibi görünüşte aynı anlam dünyasında farklı söylemlerle deyimlerin genetiği ile oynamalarını öğütlerim. Böyle yazmaları durumunda kuşkulu, iki anlamlı söylemlerin de önüne set çekmiş olurlar.

Bu parçaya göre genç yazarların yazılarında olması gereken anlatım özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özgünlük
- B) Duruluk
- C) Açıklık
- D) Akıcılık
- E) Yalınlık

3. Birinci Dünya Savaşı'na kadar süren sömürgeler imparatorluğu, Londra'yı müzecilik bakımından dünyanın en zengin merkezlerinden biri durumuna getirmiştir. Londra'da 1753'te kurulan British Museum, Parthenon'un alın kabartmalarından Efes Dianası'na, Asur eserleri koleksiyonundan sayısız Yunan ve Roma heykeline kadar son derece değerli parçaların yanı sıra, 11. yüzyıldan kalma el yazmaları ve Kraliyet Kütüphanesini binlerce metrekarelik muazzam bir yapı içinde sergiler. Yine aynı şehrin bir semti olan Kensington'da, Royal Albert Hall'un hemen arkasında, büyük bir müzeler kompleksi daha yer alır. Bütün dünyanın okul kitaplarından tanıdığı dev dinazor iskeleti, bu kompleks içindeki Tabiat Tarihi Müzesinin muhteşem salonundadır. Bilim ve Teknik Müzesinin büyüleyici atmosferinde James Watt'ın buhar makinasından Sputnik'e, akıl almaz çeşitlilikteki eski saatlerden ilk petrol sondaj makinelerine kadar on binlerce ilgi çekici parça sergilenir.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Tümevarım yöntemi ile İngiliz müzeciliği hakkında bilgilendirme yapılmıştır.
- B) Karşılaştırma yöntemi kullanılarak Londra'daki müzelerin içerikleri kıyaslanmıştır.
- C) Tümdengelim yöntemi ile Londra'da müzecilik hakkında bilgilendirme yapılmıştır.
- D) Örneklendirme yöntemi ile müze kuruluşunda dikkat edilmesi gerekenler açıklanmıştır.
- E) Müzelerin fiziki özellikleri ve içindekiler nesnel bir üslupla dile getirilmiştir.

4. Bülbül, ortalama 16 cm boyunda, serçe iriliğinde ötücü ve göçücü bir kuştur. Genelde görmekten ziyade sesini iştirsiniz. Sıklıkla dalların arasına saklanır. Sırtı kahverengimsi, karnı boz renkli, kuyruğu kestane rengindedir. İlk uçuşta tüyü kanat üstü tüylerinden; dördüncü de ikinciden daha uzun; üst tarafı düz ve hafif kırmızimsı-kahverengi ve kuyruğu oldukça kızıl; kuyrukta lekeler bulunmaz, boyunda grilik görülür. Karnı soluk gri-kirli sarıdır. Siyah gözü vardır ve gözünü çevreleyen beyazımsı bir çember vardır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Açıklama - Betimleme
B) Öyküleme - Betimleme
C) Tanımlama-Açıklama
D) Tanımlama-Betimleme
E) Benzetme-Açıklama

5. Çok yazmadığım doğrudur. Fakat yazdıklarımla çok düşündürdüğümün doğru olduğunu da unutmamak gerekir. Az yazarak bu kadar çok düşündürebilmek de başlı başına bir meziyet değil mi?

Bu sözleri söyleyen bir yazar anlatımın hangi özelliğine vurgu yapmaktadır?

- A) Doğallık
B) Yalınlık
C) Sadelik
D) Yoğunluk
E) Açıklık

6. Menil Collection'da sergilenen iki mozaik parçasının Türkiye menşeli olabileceğini düşünen Kanadalı mozaik uzmanı Sheila Campbell, bu parçaların fotoğrafını çekerek Kültür Bakanlığı'na gönderdi ve Partenope ile Metiox'un yıllar süren ayrılığını sona erdirecek süreci başlattı. Cymbeline'in gönderdiği fotoğrafları inceleyen Gaziantep Müzesi uzmanları, Menil Collection'da sergilenen mozaiklerin, Belkıs Zeugma' dan kaçırılan mozaikler olduğunu saptayarak durumu Bakanlığa bildirdi. Bu konuda hazırlanan ve bilimsel verilerden oluşan dosyayı, zamanın Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürü Prof. Dr. Engin Özgen tarafından götürüldüğü ABD'de, Menil Collection Bilim Direktörü Bernard Davezac inceledi. 1997'de Gaziantep'e gelen ve müzedeki parça ile getirdiği fotoğrafları karşılaştıran Davezac, kendilerindeki mozağin Belkıs Zeugma mozağının parçası olduğunu kabul etti. Menil Collection Müdürü Paul Winker ve Davezac'ın mozağın verilmesi için, "Sizdeki parçayı bize verin, birleştirip restore edelim, bir süre sergiledikten sonra bütünüyle iade edelim." önerisi Türkiye tarafından kabul edilmedi ve dönüş süreci başladı.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Öyküleyici anlatımdan yararlanılmıştır.
B) Olumsuz eleştiriye yer verilmiştir.
C) Okuyucu bilgilendirmek amaçlanmıştır.
D) Doğrudan anlatıma yer verilmiştir.
E) Amaç bildiren yargıya yer verilmiştir.

1. • Poğaçı, bir tür çörektir. İtalyancada “külde pişmiş küçük hamur işi” anlamına gelen focaccia kelimesinden Türkçeye geçmiştir. Sultan III. Murat döneminden poğaçanın önemli konuklar için hazırlandığı, sofralarda yer aldığı ve bohça olarak adlandırıldığı bilinmektedir.
- Türkiye dışında hiçbir ülkede üretilmeyen simit; susam, un, maya ve pekmezden oluşur. Simitin rengindeki ve lezzetindeki farkın şehirden şehire değişmesi ise “pekmezleme” denilen aşamanın farklı uygulanmasından kaynaklanmaktadır. Pekmezleme, halka hâline getirilip bağlanmış olan simitlerin kaynar pekmezli su içinde bir müddet ön pişirmeye tabi tutulmasıdır.

Bu iki parçada;

- I. Aşamalı bir durumdan söz etme
II. Nesnel ifadelerle yer verme
III. Açıklayıcı anlatımdan faydalanma
IV. Tanımlamadan yararlanma
V. Öyküleyici anlatımdan faydalanma

ifadelerinden hangileri ortaktır?

- A) I - III - IV   B) I - II - III - IV   C) II - III - IV
D) II - IV - V   E) II - III - IV - V

2. Sonbahar kendini keskin rüzgârlar, bu rüzgârla dallarından koparılıp atılmış sarı yapraklar, dumanlı bacalar, topladıkları elmalar gibi yanakları kıpkırmızı olmuş insanlar şeklinde iyice göstermeye başlamıştı. Köy mü, şehir mi ilk bakışta belli olmayan bu küçücük ilçenin tek caddesinde rüzgâr, düşürdüğü yapraklarla yerde de oynamaya devam ediyordu. Bazen bir hortum edasıyla kıvrıp yükseltiyor, bazen hepsini bir yerde topluyor, sonra birden insanı yalayıp ürperten bir üflemeyle tekrar dağıtıyordu. Yaprakların, bu oyundan mutlu oldukları ısıltığı andıran kahkahalarından belliydi.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Betimleyici unsurlara ve kişileştirmeye yer verilmiştir.
B) Çeşitli duyulara ait ayrıntılara yer verilmiştir.
C) Öyküleyici anlatımdan faydalanılmıştır
D) Kişisel beğeni ifade eden cümlelere yer verilmiştir.
E) İnsan dışındaki varlıklara insana ait özellikler yüklenmiştir.

3. Hıçkırık akciğerlerimizin altında yer alan kubbe şeklindeki diyafram kasının istemsizce kasılması sonucu oluşur. Kasılma ile hızlıca akciğerlere doğru çekilen hava, ses tellerinin sert biçimde kapanarak “hık” sesi çıkarmasına sebep olur. Sinir bozucu derecede tekrarlayabilen hıçkırıklarımızın işlevi hakkında net bir veri yok. Ancak, hıçkırmanın anne karnındaki fetüsün beyin gelişimi aşamalarından miras kaldığını öne sürülüyor. Rahimde hıçkırıklar fetüs 9 haftalıkken başlar ve 24. haftaya kadar saatte yaklaşık 8-14 kez tekrarlar. Gebeliğin sonraki aşamalarında hıçkırıklar azalsa da doğum sonrasında da devam eder. Özellikle erken doğanlarda hıçkırık daha fazladır. Prematüre bebekler günün yaklaşık 15 dakikasını hıçkırarak geçirir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Kanıtlayıcı anlatım
B) Açıklayıcı anlatım
C) Tartışmacı anlatım
D) Öyküleyici anlatım
E) Betimleyici anlatım

4. Bu kadar çok akıllı cihazın olduğu bir dünyada artık şehirlerin de akıllı hâle gelmesi gerekiyor. Japonya’da sıfırdan inşa edilmesi planlanan akıllı şehirde evlerden sokaklara, trafikten kullanılan cihazlara her şey yeni teknolojilerle donatılacak. Yaklaşık 700 dönümlük bir araziye kurulacak şehir için çalışmalar gelecek yıl başlayacak. Woven City adı verilen şehir, yaşayan bir laboratuvar olarak tanımlanıyor. Otonom araçların, akıllı evlerin, robotların ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanılacağı şehirde ilk aşamada 2000 kişinin yaşaması hedefleniyor.

Bu parçanın anlatımında;

- I. İhtimal bildiren yargıya yer verme
II. Tartışmacı anlatımdan faydalanma
III. Açıklayıcı anlatımdan faydalanma
IV. Bir planlama hakkında bilgi verme

yargılarından hangileri yoktur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I, II, IV   E) I ve IV

5. Refik Halid Karay'ın öyküleri, "Maupassant tarzı" da denen olay öyküsü türündedir. Bu öykülerde kahramanların psikolojik dünyasına, olaylar karşısındaki tutumuna pek değinilmez. Olaylar sadece dış görünüşleriyle verilir.

Bu parçada verilen bilgilerden hareketle, aşağıdakilerden hangisinin Refik Halit Karay'ın öykücülüğü ile benzer nitelikler taşımaz?

- A) İki yaşından beri hastaydı. Karnı korkunç bir surette şişmiş, kolları, başı iskelet gibi kurumuştur. Ailesi son derece fakirdi. Evde ondan başka dört çocuk daha vardı. Buna rağmen ilk hastalandığı zaman onu ihmal etmemişler, aylarca Gureba Hastanelerine, dispenserlere, eczanelere, hâsılı, bedava veya ucuz hasta bakılan bütün yerlere taşımışlardı.
- B) Bu ses, bu sessiz sokakta her zaman bir hayat uyardırırdı. Seslenen, gülüşen çocuklarla aralık kapılardan lâkırdıya karışan kadınlar işitirdim. Bilirdim ki Fazlıpaşa yokuşundan kadınlar ve çocuklar, hep bu sesin arkasından koşuyorlar; belki eğleniyorlar belki merhamsız oluyorlar; fakat her halde bu ses sahibini seviyorlar. Kimdir? Merakım, uzun müddet beni yerimden kaldırmayacak kadar tembel kaldı.
- C) Katil Silah sesini duyan mahalleli apartmanın önüne koştu. Sokağın her tarafına yayılan soğuk hava ve barut kokusuna ambulans sireni karışırken polis arabaları da görüldü. Herkes ağzında tükürüğünü biriktirmiş yumrukları sıkılı vaziyette iken elleri kelepçelenmiş katili çıkardılar. Gördükleri karşısında yutkundu mahalleli. Aylardır çığlıklarının eksik olmadığı evden polis eşliğinde çıkarıldı kadın.
- D) Gecenin geleceği, geldiği, indiği, sardığı, gömdüğü, hep birer benzetim olarak söylenebilir; gecenin üzerimize kapanmakta olduğunu, bizi ezeceğini hepimiz gördük. Hangimiz, kaçınılmaz olduğu bilinen şeyler karşısında bile, kendini biraz daha aldatmaktan, bu kaçınılmazdan kaçılabilceği, belki de bu korkulanın başa hiç gelmeyeceği umuduna- bütün boşluğunu bilerek-kapılmak çocukluğunu göstermekten utanç duydum?
- E) Cami avlusuna gelince bir kemerin altına girdi, loş ve serin duvarın dibinde parasını saydı; sonra karşı duvardaki simitçiye bütünletti, biraz da bozuk para kaldı. Yürüdü, kalabalık bir sokağa çıktı; insanların arasına karıştı yeniden. Yorgun ve terli iki hamalın ortasında duran oymalı, yaldızlı büyük bir boy aynasında kendini seyretti: Ceketini yoktu, gömleği parça parçaydı.

6. Artık herkes "Depresyodayım" diyor. Gerçekten de nedir depresyon? Depresyon, temel belirtileri isteksizlik, hayat-tan zevk alamamak, içinden hiçbir şey gelmemek olan bir hastalık halidir. Hastalık, üzerine basarak söylemek gerekirse bir beyin bozukluğudur. Beynin ön alanlarında, alın ve şakak bölgelerinde ortaya çıkan bir hastalıktır. Depresif bozukluk hem vücudu hem düşünceleri hem de duygu durumunu etkileyebilir. Kişinin yemek yemesinden uyumasına, fiziksel dayanıklılığında sağlıklı düşünce üretebilmesine kadar her şeyini bozabilir. Depresyon, kesinlikle "geçici üzüntü" ile aynı şey değildir. Kimi zaman kendimizi dibe vurmuş gibi hissedebiliriz, bu her zaman depresyonda olduğumuz anlamına gelmez. Depresyonda olan kişiler, kendilerini yalnızca hayatın akışına bırakarak iyileşemeyebilirler. Kendi kendine iyileşme süreci depresyon geçiren hastalarda haftalarca, aylarca, hatta yıllarca sürebilir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Açıklayıcı anlatıma başvurma
B) Cevabını bildiği soruya yer verme
C) Aşamalı bir durumdan söz etme
D) Tartışmacı anlatımdan yararlanma
E) Tanım cümlesine yer verme

